

การวิเคราะห์และสังเคราะห์เกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดเพื่อกำหนดกรอบองค์ประกอบของรูปแบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทยสู่ประชาคมอาเซียน

มาตรฐานห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา (2544)	กระทรวงการต่างประเทศ (2554)	กระทรวงศึกษาธิการ (มปป.)	สกอ. (2553)	กุลธิดา ทั่วมุข และ คณะ (2554)	David (2007) Rowland & Bawden (1999)	สัมภาษณ์ (2557)	สรุปองค์ประกอบ รูปแบบงานวิจัย
<p>โครงสร้างและการบริหารวิชาการระดับคณะ เป็นหน่วยงานทางวิชาการระดับคณะ กำหนดนโยบายการบริหารเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้บริหารฯ งบประมาณและการเงิน ควรได้รับงบประมาณอย่างเพียงพอ เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดเตรียมและบริหารงบประมาณห้องสมุดสาขาตามความจำเป็นและเหมาะสม รายได้จากกิจกรรมและบริการของห้องสมุดให้สงวนไว้เป็นค่าใช้จ่ายจำเป็นของห้องสมุด</p>	<p>แผนแม่บทว่าด้วยการบริหารจัดการความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนผ่านความเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐาน การจัดระบบสถาบันอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบจะต้องอาศัยการพัฒนายุทธศาสตร์และสถาบันใหม่ๆ เพื่อเพิ่มพูนการรวมตัวและความร่วมมืออาเซียน</p>	<p>กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาททางการดำเนินงานด้านต่างประเทศเชิงรุก โดยเน้นการกระชับความสัมพันธ์และการขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน และในภูมิภาคเอเชียภายใต้กรอบความร่วมมือด้านต่างๆ ในกรอบอาเซียนเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน การขยายโอกาสทางการศึกษา การยกระดับคุณภาพการศึกษา การนำโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยี การสื่อสารเข้ามารองรับการขยายโอกาสและการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การจัดการศึกษาในเชิงคุณภาพและการจัดทำแผนการศึกษา</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาประชาคมอาเซียน กำหนดกลยุทธ์พัฒนาระบบอุดมศึกษาแห่งอาเซียน ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมบทบาทของอุดมศึกษาไทยในประชาคมอาเซียน กำหนดกลยุทธ์สร้างความตระหนักในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนและบทบาทของอุดมศึกษาไทยในการพัฒนาประชาคมอาเซียนทั้งในด้านบวกและด้านลบ</p>	<p>การบริหารห้องสมุดยึดหลักบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ โครงสร้างการบริหารเป็นลำดับชั้น ใช้ทฤษฎีการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ เน้นการเชื่อมโยงให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของห้องสมุด</p>	<p>การจัดการห้องสมุดเชิงกลยุทธ์ต้องอาศัยสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องสมุด การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส อุปสรรค การวิเคราะห์สภาพการแข่งขัน การนำไปใช้ การควบคุมและการประเมิน ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และวัตถุประสงค์ของห้องสมุด ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ห้องสมุดต้องปรับตัวในการให้บริการสารสนเทศที่หลากหลาย บริการสารสนเทศในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และมัลติมีเดีย</p>	<p>นโยบายการบริหารจัดการมาจากนโยบายของมหาวิทยาลัยแล้วระบุเป็นพันธกิจของห้องสมุด ดังนั้นมหาวิทยาลัยที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยสังกัดจึงต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน ห้องสมุดแต่ละแห่งก็จะมี การกำหนดนโยบายการบริหารให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย</p>	<p>การบริหารเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มหาวิทยาลัยมีการกำหนดยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน อันส่งผลต่อการขับเคลื่อนของห้องสมุด มีการกำหนดนโยบายการบริหาร/วิสัยทัศน์/พันธกิจ/เป้าหมาย แล้ววางแผนการดำเนินงานสอดคล้องกับวิสัยทัศน์/พันธกิจ/เป้าหมายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ต้องวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกเพื่อนำมาใช้ในการวางแผน โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการขับเคลื่อนภารกิจสู่ประชาคมอาเซียนจากหน่วยงานต้นสังกัด</p>

มาตรฐานห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา (2544)	กระทรวงการต่างประเทศ (2554)	กระทรวงศึกษาธิการ (มปป.)	สกอ. (2553)	กุลธิดา ท้วมสุข และ คณะ (2554)	David (2007) Rowland & Bawden (1999)	สัมภาษณ์ (2557)	สรุปลงค์ประกอบ รูปแบบงานวิจัย
<p>การบริการ ต้องจัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษา/ การสอน/ คั่นคว่ำและให้คำปรึกษาทางวิชาการ จัดให้มีบริการยืม-คืน (กำหนดระเบียบ) ต้องมีบริการสืบค้นผ่านเครือข่ายภายในประเทศ/ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ต้องมีชั่วโมงบริการสม่ำเสมอ และเหมาะสม จัดบริการผู้เรียนนอกสถานที่ ต้องพัฒนาคุณภาพบริหารอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน</p>	<p>การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สร้างแนวอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในอาเซียน กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำและคุณภาพการเชื่อมต่อความเร็วสูงในอาเซียน ดังนั้นแผนแม่บทไอซีทีที่จึงเน้นการแบ่งปันความรู้ พัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ และเนื้อหาสาระ รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเนื้อหาดิจิทัล ดังนั้นห้องสมุดจึงต้องมีเว็บไซต์ที่เข้าถึงได้ทุกอุปกรณ์ มีมากกว่า 1 ภาษาและมี OPAC รองรับภาษามากกว่า 1 ภาษาบริการบรอดแบนด์ทั่วทั้งอาเซียน ขยายการเชื่อมโยง ทั้งนี้ รมรค์สร้างความตระหนักในเรื่องความมั่นคงปลอดภัย</p> <p>6) ส่งเสริมให้เกิดการคุ้มครองสิทธิ์ของทรัพย์สินทางปัญญาในระดับอาเซียน เพื่อปกป้องผลงานสร้างสรรค์</p>	<p>เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาเพื่อให้เกิดประชาคมอาเซียนที่มีพลวัต ประชาคมให้มีความเชื่อมโยง เป็นประชาคมของประชาชนอาเซียนและเพื่อประชาชนอาเซียน การดำเนินงานด้านการศึกษาด้วยการศึกษาและการสร้างสังคมการเรียนรู้ในอาเซียน</p>	<p>การพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาประชาคมอาเซียนส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน ในสถาบันอุดมศึกษาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีคุณภาพระดับสากล ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และสภาพแวดล้อมที่มีความเป็นนานาชาติทั้งในกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมนอกหลักสูตร กิจกรรมทางการตลาด และการประชาสัมพันธ์</p>	<p>ห้องสมุดต้องพัฒนางานบริการใหม่ๆ ให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ที่เปลี่ยนไปจึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบในการให้บริการโดยการขยายบริการอิเล็กทรอนิกส์และการเข้าถึงสารสนเทศ การจัดการที่ส่งเสริมให้ผู้ใช้เข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการในเวลาอันรวดเร็ว จัดทำบริการตอบคำถามออนไลน์ จัดเตรียมเว็บไซต์ (Portal Web) เพื่อให้ผู้ใช้สามารถค้นสารสนเทศได้ทั้งจากแหล่งที่ต้องบอกรับและสารสนเทศที่ให้เปล่า รวมถึงจัดทำชุดความรู้อิเล็กทรอนิกส์ในแต่ละเนื้อหา (Package of e-Content) เพื่อบริการหน่วยงานที่ต้องการ</p>	<p>ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น กอปรกับความต้องการสารสนเทศที่สูงขึ้น และมีความต้องการที่หลากหลาย ทำให้ห้องสมุดมีความซับซ้อนมากขึ้น โมเดลห้องสมุดดิจิทัลจึงมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพการทำงานในปัจจุบัน จึงต้องมีองค์ประกอบโครงสร้างคือ ปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ เครือข่ายและการติดต่อสื่อสาร แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ ระบบบริการอ้างอิง รวมถึงจำเป็นต้องมีฟังก์ชันการดำเนินงานพื้นฐานที่สำคัญ 5 ฟังก์ชันคือ การดิจิทัลเอกสาร คลังเก็บข้อมูลดิจิทัล การถ่ายโอนข้อมูลความเร็วสูง ลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา และการจัดการทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล</p>	<p>เน้นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาอาเซียนเช่น แหล่งเรียนรู้ด้านภาษาต่างประเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีการกำหนดกลยุทธ์เพื่อเสริมสร้างโอกาสในการบริการวิชาการด้านภาษาต่างประเทศ บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์และการสื่อสารแก่ชุมชนและประชาคมอาเซียน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาบริการสืบค้น และการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้บริการ เช่น การใช้เฟสบุ๊ก ไลน์ ส่วนใหญ่ให้บริการผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการบริการตอบคำถามและการใช้บริการต่างๆ เมื่อมีการติดต่อจากผู้ใช้บริการ</p>	<p>การบริการมีรูปแบบการบริการเชิงรุก มุ่งบริการที่เป็นเลิศอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรมผู้พัฒนาระบบบริการเว็บไซต์และบริการ OPAC ภาษาอังกฤษและภาษาภูมิภาคอาเซียน สามารถรองรับการเข้าถึงจากทุกอุปกรณ์และโปรแกรมที่หลากหลายรองรับการใช้บริการ การใช้อีบุ๊กออนไลน์เพื่อการบริการประชาสัมพันธ์ มีการจัดสภาพแวดล้อมโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการบริการอิเล็กทรอนิกส์ทุกรูปแบบ ทั้งนี้ห้องสมุดจะต้องมีบทบาทในการส่งเสริมการคุ้มครองลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญาในระดับอาเซียน เพื่อปกป้องผลงานสร้างสรรค์ และสร้างความมั่นคงปลอดภัยของบริการสารสนเทศและระบบเครือข่าย</p>

มาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (2544)	กระทรวงการต่างประเทศ (2554)	กระทรวงศึกษาธิการ (มปป.)	สกอ. (2553)	กุลธิดา ท้วมสุข และคณะ (2554)	David (2007) Rowland & Bawden (1999)	สัมภาษณ์ (2557)	สรุปองค์ประกอบรูปแบบงานวิจัย
บุคลากรห้องสมุดสถาบันประกอบด้วยผู้บริหาร/ผู้ปฏิบัติงานระดับหัวหน้าฝ่าย/บุคลากรทุกระดับให้ครอบคลุมงานบริหารธุรการ และงานพื้นฐานของห้องสมุด	เป้าหมายหลักของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมให้ความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยเน้นการศึกษาให้เป็นวาระของอาเซียน การสร้างสังคมความรู้ โดยส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง การส่งเสริมความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน	การจัดการศึกษาในแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนโดยส่งเสริมเครือข่ายการศึกษาในสถาบันการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง ขยายเครือข่ายและให้การช่วยเหลือแก่นักเรียน รวมถึงการแลกเปลี่ยนบุคลากรและปฏิสัมพันธ์ระหว่างคณาจารย์ เช่น การส่งเสริมการวิจัยระหว่างสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาโดยความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน	พัฒนาสมรรถนะด้านการใช้ภาษาอังกฤษ พัฒนาสมรรถนะด้านการประกอบวิชาชีพและการทำงานข้ามวัฒนธรรม ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน และความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ตั้งแต่ระดับพื้นฐานไปจนถึงระดับอุดมศึกษา และการวิจัยด้านอาเซียนศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน พัฒนาอาจารย์ให้มีสมรรถนะสากล ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน ในสถาบันอุดมศึกษา พัฒนาวิชาการและการวิจัยสู่ความเป็นเลิศ	สมรรถนะของนักวิชาชีพสารสนเทศนอกจากมีความรู้ความสามารถทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์แล้ว จำเป็นต้องมีความสามารถเกี่ยวกับการสอนทักษะการรู้สารสนเทศ ความรู้ความเข้าใจในเป้าประสงค์ขององค์กร ตอบสนองนโยบายปฏิรูปการศึกษา จึงต้องศึกษาความรู้เพิ่มเติมในประเด็นที่ตนขาด เพื่อให้การดำเนินงานของตนมีประสิทธิภาพต่อไป	พัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศรูปแบบห้องสมุดดิจิทัล เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบด้านบุคลากรทีมงาน การบริหารองค์การ การจัดการองค์การ นโยบายและกฎหมายลิขสิทธิ์เกี่ยวกับสารสนเทศ ดังนั้นบุคลากรด้านสารสนเทศจึงต้องมีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเนื้อหาดิจิทัล	ห้องสมุดต้องเตรียมความพร้อมด้านภาษาต่างประเทศคือภาษาอังกฤษ เพราะเป็นภาษากลางของอาเซียน รองลงมาคือทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาบุคลากรโดยให้ไปศึกษาดูงานห้องสมุดต่างประเทศ อันจะเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านบุคลากร	บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องประชาคมอาเซียน กฎบัตรอาเซียน วัฒนธรรมอาเซียน มีทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ/ภาษาในกลุ่มประเทศอาเซียน บทบาทหน้าที่ของห้องสมุดต้องสนับสนุนการใช้ไอซีที ผูกอบรมไอซีทีแก่บุคลากรเพื่อการบริหารจัดการ บริการ พัฒนาสมรรถนะบุคลากร ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัว พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสู่ประชาคมอาเซียน สามารถทำงานแบบข้ามวัฒนธรรม และยกระดับการให้บริการของบุคลากรรองรับประชาคมอาเซียนเช่น ด้านภาษาเพื่อการบริการตอบคำถามและสืบค้น ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพิ่มคุณค่า (Value Added)

มาตรฐานห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา (2544)	กระทรวงการต่างประเทศ (2554)	กระทรวงศึกษาธิการ (มปป.)	สกอ. (2553)	กุลธิดา ทั่วมสุข และ คณะ (2554)	David (2007) Rowland & Bawden (1999)	สัมภาษณ์ (2557)	สรุปองค์ประกอบ รูปแบบงานวิจัย
<p>ทรัพยากรสารสนเทศ พื้นฐานให้ส่งเสริม หลักสูตรและกิจกรรมทาง วิชาการ/ผลิตและเผยแพร่ โดยสถาบัน/ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม/ส่งเสริม ความสนใจใคร่รู้</p>	<p>เน้นการเชื่อมโยงระหว่าง ภูมิภาคอาเซียนเพื่อเพิ่มพูน การรวมตัว การแลกเปลี่ยน ทรัพยากร และแบ่งปัน ความรู้ ทั้งการเชื่อมโยงด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ความ เชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ และความเชื่อมโยงด้าน ประชาชน</p>	<p>เน้นการกระชับ ความสัมพันธ์และการขยาย ความร่วมมือกับประเทศ เพื่อนบ้าน และในภูมิภาค เอเชียภายใต้กรอบความ ร่วมมือด้านต่างๆ ในกรอบ ความร่วมมือด้านการศึกษา อาเซียนเป็นไปในทิศทางที่ สอดคล้องกับแนวทางการ ปฏิรูปการศึกษาของ ประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่ง ประกอบด้วย การปรับปรุง ในเชิงปริมาณ โดยเฉพาะ อย่างยิ่งการขยายโอกาส ทางการศึกษา การยกระดับ คุณภาพการศึกษา การนำ โครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยี การสื่อสารเข้ามารองรับการ ขยายโอกาสและการ ยกระดับคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการ ทางการศึกษาในเชิง คุณภาพและการจัดทำ แผนการศึกษา</p>	<p>ส่งเสริมการสร้างองค์ ความรู้และนวัตกรรมที่ เกี่ยวข้องกับอาเซียนใน สถาบันอุดมศึกษา</p>	<p>ทรัพยากรสารสนเทศ ดำเนินการเปลี่ยนให้เป็น สื่ออิเล็กทรอนิกส์และ สื่อดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวก ในการเข้าถึง ใช้บริการจากผู้ใช้ ทุกที่ ทุกเวลา โดยอาศัย เทคโนโลยีเครือข่ายเพื่อ สร้าง e-Collection ใช้ ร่วมกัน โดยเฉพาะใน เรื่องของหนังสือหายาก รูปภาพ ดนตรี แผนที่ ข้อมูลระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ ข้อมูลสถิติ ต่างๆ การสนับสนุนให้ หน่วยงาน สร้างฐานขอ มูลเฉพาะวิชา หรือ พัฒนาฐานข้อมูลเพื่อ การศึกษา และการวิจัย ของสถาบัน แบ่งปัน ความรู้ พัฒนาระบบ อิเล็กทรอนิกส์ และ เนื้อหาสาระ รวมทั้ง สนับสนุนและส่งเสริม การแลกเปลี่ยนเนื้อหา ดิจิทัล</p>	<p>ห้องสมุดดิจิทัลมีการ จัดเตรียมเนื้อหา (Documents) เพื่อการ เข้าถึง ในการสร้างเนื้อหา การจัดเตรียม และการเก็บ รักษา ซ่อมบำรุง จะอาศัย เทคโนโลยี (Technology) และการทำงานของบุคลากร (Work) ความก้าวหน้าทาง เทคโนโลยีสารสนเทศ จำเป็นต้องมีฟังก์ชันการ ดำเนินงานพื้นฐานที่สำคัญ 5 ฟังก์ชันคือ 1) การดิจิทัล เอกสาร 2) คลังเก็บข้อมูล ดิจิทัล 3) การถ่ายโอนข้อมูล ความเร็วสูง 4) ลิขสิทธิ์และ ทรัพย์สินทางปัญญา 5) การ จัดการ</p>	<p>ห้องสมุดมหาวิทยาลัยบาง แห่งมีการพัฒนาเนื้อหา ดิจิทัลมากกว่าหนึ่งภาษา แต่ ระบุว่าค่อยๆ ทำยังมีไม่ มาก งบประมาณการ ดำเนินงานยังน้อย ฐานข้อมูลส่วนใหญ่ สกอ. จัดสรรให้</p>	<p>ห้องสมุดจัดหาและเตรียม ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อ การค้นคว้าวิจัยรองรับ ความต้องการสารสนเทศ เกี่ยวกับอาเซียน บริการ ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อ การแบ่งปัน แลกเปลี่ยน ข้อมูล มีแผนพัฒนา ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อ สร้างคอลเลคชันที่ สอดคล้องกับ ความ ต้องการของผู้ใช้บริการ บริการบรรณานุกรมรองรับ เครือข่ายสู่ประชาคม อาเซียน ส่งผลต่อการ ประยุกต์ต่อยอดการ จัดการฐานข้อมูลออนไลน์ รองรับห้องสมุดในกลุ่ม อาเซียน</p>

มาตรฐานห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา (2544)	กระทรวงการต่างประเทศ (2554)	กระทรวงศึกษาธิการ (มปป.)	สกอ. (2553)	กฤติดา ทั่วมสุข และ คณะ (2554)	David (2007) Rowland & Bawden (1999)	สัมภาษณ์ (2557)	สรุปองค์ประกอบ รูปแบบงานวิจัย
<p>ทรัพยากรสารสนเทศ พื้นฐานให้ส่งเสริม หลักสูตรและกิจกรรมทาง วิชาการ/ผลิตและเผยแพร่ โดยสถาบัน/ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม/ส่งเสริม ความสนใจใคร่รู้</p>	<p>แผนแม่บทไอซีทีห้องสมุด ควรรบริการบรอดแบนด์ทั่ว ทั้งอาเซียน ขยายการ เชื่อมโยง และส่งผลให้เกิด การขยายตัวการพัฒนาด้าน ไอซีที ห้องสมุดจึงต้อง เตรียม Online Database ที่พร้อมสำหรับการใช้งาน ต่อผู้ใช้ทุกภาคส่วนใน ภูมิภาคอาเซียน และมี ความหลากหลาย รวมถึง การประยุกต์ต่อยอดจาก Online Database เช่น Knowledge Mapping, Patent Mapping, e- Portfolio, Expert Finder มี Online Database ที่ รองรับการเชื่อมโยง อัตโนมัติ บนมาตรฐาน OAI-PMH & SRU และมี ระบบประมวลผลที่ เหมาะสม Technology Licensing System</p>	<p>การนำเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ในการส่งเสริมการจัด การศึกษาและการศึกษา ตลอดชีวิตและจัดตั้งศูนย์ ทรัพยากรการเรียนรู้เสมือน จริงนำทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น บุคลากรทางการศึกษา หลักสูตร นโยบายและอื่นๆ ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ สูงสุดในการก้าวสู่ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน</p>	<p>ส่งเสริมให้ประเทศไทย เป็นศูนย์กลางการศึกษา ในกลุ่มประเทศเพื่อน บ้านพัฒนาศูนย์ข้อมูล เกี่ ย ว กั บ สถาบันอุดมศึกษาใน อาเซียน</p>	<p>ห้องสมุดต้องมีการ พัฒนาฐานข้อมูล บรรณานุกรมออนไลน์ ของห้องสมุด การ ปรับปรุงฐานข้อมูล บรรณานุกรมออนไลน์ ของห้องสมุดให้สามารถ ใช้งานได้ดี จะเป็น ประโยชน์ต่อการ เชื่อมต่อฐานข้อมูล ออนไลน์ของห้องสมุด อื่นๆ บนอินเทอร์เน็ต ทำให้ผู้ใช้เข้าถึงรายการ ทรัพยากรสารสนเทศที่มี ในห้องสมุดและนอก ห้องสมุดได้อย่าง กว้างขวาง</p>	<p>ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สารสนเทศจำเป็นต้องมี ฟังก์ชันการดำเนินงาน พื้นฐานที่สำคัญ 5 ฟังก์ชันคือ 1) การดิจิทัลเอกสาร 2) คลังเก็บข้อมูลดิจิทัล 3) การ ถ่ายโอนข้อมูลความเร็วสูง 4) ลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทาง ปัญญา 5) การจัดการ</p>	<p>การจัดการทรัพยากร สารสนเทศควรจัดทำ ฐานข้อมูลงานวิจัยให้มาก ขึ้น มีดิจิทัลคอลเลกชันให้ มากขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ ต่อการแลกเปลี่ยนและ แบ่งปัน ทรัพยากร สารสนเทศ</p>	<p>การจัดการทรัพยากร สารสนเทศและคลังความรู้ ของห้องสมุดควร ดำเนินการพัฒนา ฐานข้อมูลสหบรรณานุกรม มีการพัฒนาลิงก์ข้อมูล คลังความรู้สถาบัน (knowledge bank, IR- Institutional Responsive) ที่พร้อม รองรับผู้ใช้ทุกภาคส่วนใน ประชาคมอาเซียน การ พัฒนาฐานข้อมูลกลางเพื่อ แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับ ประชาคมอาเซียนและ ประเทศสมาชิก พัฒนา สื่อดิจิทัลคอนเทนต์และดิ จิทัลคอลเลกชันเพื่อพร้อม จะแลกเปลี่ยนและแบ่งปัน ส่งเสริมพัฒนาฐานข้อมูล งานวิจัย นักวิจัย นักวิชาการ ส่งเสริมการ เรียนรู้ตลอดชีวิตในกลุ่ม ประเทศสมาชิกอาเซียน</p>

มาตรฐานห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา (2544)	กระทรวงการต่างประเทศ (2554)	กระทรวงศึกษาธิการ (มปป.)	สกอ. (2553)	กุลธิดา ท้วมสุข และ คณะ (2554)	David (2007) Rowland & Bawden (1999)	สัมภาษณ์ (2557)	สรุปองค์ประกอบ รูปแบบงานวิจัย
<p>อาคาร สถานที่ และครุภัณฑ์ การสร้างอาคาร ควรคำนึงถึงความต้องการในอนาคต ครุภัณฑ์ห้องสมุดฯ ควรออกแบบให้ได้มาตรฐาน พื้นเพดาน และผนังอาคาร ใช้วัสดุเก็บเสียง ควรมีระบบควบคุมอุณหภูมิ ความชื้น การระบายอากาศ แสงสว่าง ฯลฯ ควรจัดสถานที่สำหรับคนพิการ สูตรสำหรับคำนวณเนื้อที่ สำหรับผู้ใช้/สำหรับบุคลากรปฏิบัติงาน</p>	<p>การสร้างประชาคมอาเซียน โดยอาศัยการเชื่อมโยงระหว่างกันต้องมีการเชื่อมโยงต่อโครงสร้างพื้นฐาน กฎระเบียบ และประชาชนเพื่อการบรรลุผลในด้านเศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคง สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งจะนำไปสู่วิสัยทัศน์ของการเป็นประชาคมอาเซียนที่รวมตัวกัน</p>	<p>การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการศึกษาตลอดชีวิต และจัดตั้งศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้เสมือนจริงขึ้น ในด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และสถานที่ที่น่าสนใจ และเศรษฐกิจในแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงสนับสนุนการเรียนภาษาของประเทศอาเซียนเป็นภาษาที่สาม นอกเหนือจากภาษาแม่และภาษาอังกฤษ</p>	<p>ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และสภาพแวดล้อมที่มีความเป็นนานาชาติทั้งในกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมนอกหลักสูตร กิจกรรมทางการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์และเปิดโอกาสให้นักศึกษาไทยได้แสดงความสามารถในเวทีระดับนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับอาเซียน</p>	<p>รูปแบบการบริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของ ผู้เรียน พบว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งเสริมการเรียนรู้ต้องมีลักษณะสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ตามอัธยาศัย และสภาพแวดล้อมเพื่อการให้บริการสารสนเทศตามอัธยาศัย และสภาพแวดล้อมเพื่อการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ</p>	<p>จากการพัฒนาอินเทอร์เน็ตและระบบสารสนเทศดิจิทัล ห้องสมุดจึงต้องปรับตัวในการให้บริการสารสนเทศที่หลากหลายรูปแบบ ให้เกิดประสิทธิผล และได้สารสนเทศที่เอื้อต่อวัฒนธรรมการเรียนรู้ขององค์กร และสามารถแข่งขันได้ โดยทั่วไปห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจะมีอินเทอร์เน็ตและเคเบิลทีวีไว้บริการ นักศึกษาหรือผู้ใช้บริการไม่ได้เสียเวลานานมากกับการเข้าถึงสารสนเทศ และรูปแบบการนำสารสนเทศในลักษณะสื่ออิเล็กทรอนิกส์และมัลติมีเดีย การเตรียมการด้านแผนเชิงกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อความอยู่รอดในกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกการแข่งขันทางธุรกิจที่รุนแรง</p>	<p>การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อบรรยากาศการเรียนรู้ อาเซียน ห้องสมุดมหาวิทยาลัยทุกแห่งจะต้องมีมุมอาเซียนเพื่อสร้างบรรยากาศอาเซียน รวมถึงมีการจัดโครงการ และพื้นที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อจัดกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียน</p>	<p>การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สื่อดิจิทัล สื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อส่งเสริมค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับอาเซียน มีการจัดกิจกรรม/โครงการอำนวยความสะดวกด้านพื้นที่ เพื่อดำเนินกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน อันส่งผลต่อสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ตามอัธยาศัยเกี่ยวอาเซียน นอกจากนี้ต้องจัดสภาพแวดล้อมเสมือนจริง มีการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านอาเซียนที่สามารถเข้าถึงโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่</p>

มาตรฐานห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา (2544)	กระทรวงการต่างประเทศ (2554)	กระทรวงศึกษาธิการ (มปป.)	สกอ. (2553)	กฤติดา ท้วมสุข และคณะ (2554)	David (2007) Rowland & Bawden (1999)	สัมภาษณ์ (2557)	สรุปองค์ประกอบ รูปแบบงานวิจัย
<p>ความร่วมมือระหว่าง ห้ อ ง ส มู ต สถาบันอุดมศึกษา ควร ดำเนินการให้เกิดความ ร่วมมือโดยการสร้าง เครือข่ายเชื่อมโยงเพื่อใช้ ทรัพยากรร่วมกันโดย คำนึงหลักประหยัดและ ประสิทธิภาพการบริการ ควรจัดสรรงบประมาณ ประจำปีเพื่อการนี้ด้วย</p>	<p>ความเชื่อมโยงด้าน ประชาชนในการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ ความ ร่วมมือที่สำคัญมี 4 ด้าน ลำดับความสำคัญสูงสุดคือ การส่งเสริมความตระหนัก รับรู้เกี่ยวกับอาเซียนในหมู่ พลเมือง การเสริมสร้างอัต ลักษณ์อาเซียนผ่าน การศึกษา การสร้าง ทรัพยากรมนุษย์ของ อาเซียนในสาขาการศึกษา และการเสริมสร้างการสร้าง เครือข่ายของมหาวิทยาลัย อาเซียน</p>	<p>การส่งเสริมทุนอาเซียนและ เครือข่ายการศึกษา โดย ส่งเสริมเครือข่ายการศึกษา ในสถาบันการศึกษาทุก ระดับ รวมทั้งเครือข่าย สถาบันอุดมศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง ขยายเครือข่าย และให้การช่วยเหลือ นักเรียน รวมถึงการ แลกเปลี่ยนบุคลากรและ ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง คณาจารย์ เช่น การส่งเสริม การวิจัยระหว่าง สถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาโดยความ ร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับ เครือข่ายมหาวิทยาลัย อาเซียน รวมถึงส่งเสริมการ เรียนรู้ตลอดชีวิตในประเทศ สมาชิกอาเซียน เพื่อ สนับสนุนโครงการศึกษา เพื่อปวงชน</p>	<p>ส่งเสริมการเรียนการ สอนภาษาของประเทศ สมาชิกอาเซียน และ ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ตั้งแต่ระดับพื้นฐานไป จนถึงระดับอุดมศึกษา และการวิจัยด้าน อาเซียนศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งการพัฒนาสื่อการ เรียนการสอน กิจกรรม เพื่อสร้างความตระหนัก ในการเป็นพลเมือง อาเซียน ส่งเสริมการ สร้างองค์ความรู้และ นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับ อาเซียน ใน สถาบันอุดมศึกษา สร้าง เครือข่ายด้านการวิจัย ระหว่างศูนย์ความเป็น เลิศ ชื่อ อ ง สถาบันอุดมศึกษาไทย กับสถาบันอุดมศึกษาใน ประเทศอาเซียน สาขาที่ สอดคล้องกับทิศทางการ พัฒนาประเทศและ ทิศทางของอาเซียน</p>	<p>บทบาทของห้องสมุดในการ เชื่อมโยงการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัยเข้า ด้วยกัน เพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุด บรรษักรัก ต้องจัดเตรียมข้อมูลเพื่อ พร้อมสำหรับผู้ใช้บริการ นอกจากนี้ห้องสมุดต้อง จัดบริการเพื่อปลูกฝังการ เรียนรู้ตลอดชีวิต อาจจัด กิจกรรมร่วมกับหน่วยงาน อื่นๆ ทั้งในและนอกสถาบัน ห้องสมุดมหาวิทยาลัยยังมี เครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างมหาวิทยาลัยใน กลุ่มประเทศอาเซียน มี สมาชิก 26 แห่ง โดย ประเทศไทยมีสมาชิก 4 สถาบันคือ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย มหิดล มหาวิทยาลัยบูรพา และ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่</p>	<p>องค์ประกอบโครงสร้าง ของห้องสมุดดิจิทัลดังนี้ 1) ปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ (User Interface) 2) เครือข่ายและการ ติดต่อสื่อสาร (Network and Communication) 3) แหล่งทรัพยากร สารสนเทศ (Information Resources) 4) ระบบ บริการอ้างอิง (Reference Service System)</p>	<p>ความร่วมมือระหว่าง ห้องสมุด ส่วนใหญ่เป็น ค ว า ม ร ่วม ม ือ ภายในประเทศมีการทำ MOU กับมหาวิทยาลัยใน ประเทศพม่า ลาว แต่เน้น การดำเนินกิจกรรม/ โครงการร่วมกันเท่านั้น ไม่ได้ทำการพัฒนา ทรัพยากรสารสนเทศ ร่วมกันหรือแลกเปลี่ยน บุคลากรระหว่างสถาบัน</p>	<p>เครือข่ายความร่วมมือของ ห้องสมุดนับตั้งแต่ความ ร่วมมือด้านบุคลากร การ จัดแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างห้องสมุดใน อาเซียน เพื่อ แลกเปลี่ยน องค์ความรู้และทรัพยากร ร่วมกัน มีการพัฒนา กิจกรรม/โครงการความ ร่วมมือ พัฒนาการเรียน การสอน/วิจัยระหว่าง สถาบันในอาเซียนเพื่อ ส่งเสริมการเรียนตาม อัธยาศัยของผู้ใช้ใน ประเทศอาเซียน และ ติดตามข้อมูล/ข่าวสาร กับ ห้องสมุดที่เป็นสมาชิก เครือข่ายห้องสมุดอาเซียน (AUNIL0)</p>